

ORBORJA Barok, Rokoko (1730-1780), Neoklasicizem (1770-1830)-posemena klasika, **Romantika** (18.-19.stol.)-slikanje krajine, **Realizem** (1830-1870)-4-je slikarji:Ivana Kobilica, Jurij Bauer Sabar in realista Anton Azbe-Jozef Petkovšek, **Impresionizem** (1870-1890), v slo. slikarji visok Impresionizem so si izbrali samo 1 motiv in so ga naslikali v različnih svetlobah **Slovenski impresionizem**-Ivan Grohar, Matija Jama, Matej Sternen, Rihard Jakopič, **Seresija Jurgendil-Fin de siecle** (koniec 19.in začetek 20.stol.)-Secesija pomeni odcepitev, stavbe na Miklošičev, **Najnoviji vek** **20.stol.**-**Kubizem**, Pablo Picasso-Mitenski (to si neko stvar zamislilo, so jo v mislih razstavili in nato drugič narisali), **Dadaizem**-posnemali so spontanost otroškega ustvarjanja, **Futurizem**-prerazpajo gibanje v sliki ali kipu, **Naturalizem**-umetnost v katero vdirajo sanje, podzavest, domišljija, -salvador Dalí- nadrealizem, **Ekspresionizem**-pokazali so želeli svoje notranje videnje različnih motivov, Zelo jih je zanimalo velenost življenja, **Abstrakna umetnost**-začrtom-Kandinski Vasilij, Umetnost, ki ustvarja samo s črtami, slik, linijami, **Pop art**-Andy Warhol (preobnavilni), Ukovarji so se v tem do so prikazovali vsakdanje predmete vsakdanje potrošniške družbe, **Abstrakni ekspresionizem**-Jackson Pollock (začrtom), **Land art**-oblikovanje pokrajine po nekem načrtu, **Body art**-slikanje na telo, **IKONOGRAFIJA**-vedda ki se slikarja z zemljo je upodobil v likovnih delih, Ukvarja se tako z literarnimi viri likovnih del kot tudi z neposredno spoznavnimi motivi, Literarni viri:grško-rimska mitologija, Biblija, zgodovina, literaturna, **MOTIV** je osnovni predmet ki je upodobljen v neki sliki ali kipu (človek, žival, narava, pokrajina, predmet), **PORETEJ** je upodobljen nekoga reinitnega človeka, Poznamo več vrst portretov:skupinski, državni, družinski, otroški, **THOŽITJE** ponavadi simluzira živo naravo, ŽANR so upodobitve ljudi pri vsakdanjem delu, ART je upodobitev golaša mslnega/freske, **KRALJINA** je upodobitve resnične ali izmišljene pokrajine, **PODOBIA ARHITEKTURE**-Veduta je upodobitev neke resnične stavbe, mestnega predela, notranjosti stavbe, **VEDUTA** je značilen pogled na neko mesto, **PODOBIA ŽIVALI** je najstarejši motiv v zgodovini človeštva, **ZNAMENJE/PRISPODOBIA** je motiv ki navadno posreduje resničnost o sebi pa nosi še dodatno simboliko **ATRIBUT** je znamenje ali predmet, po katerem prepoznamo upodobljeno osebo.

EVANGELISTI-Janez-orel, Matej-angel, Luka-krilati vol, Marko-krilati lev, **12 ANTIČNIH BOGOV**: Zevs- Jupiter (Bog groma&blisk in vrhovni Bog), njegova žena Hera-Juno(na) (Boginja zakonske zveze& različna žensk v vsaki), Afrodit-Venera (Boginja ljubezni&ljube), njen mož Hehaj-Vulkan (Bog rokodelstva&kovarstva), Afroditin ljubimec Ares-Mars (Bog voje), Artemida-Diana (Boginja lova&divjih živali), Demeter-Ceres (Boginja rodovitnosti&poljedeljstva), Apolon (Bog presveti), Posejdon-Neptun (Bog morjak&potresov), Hestia-Vesta (Boginja ognji&okoliša), Atena-Minerva (Boginja vojne&umetnosti), Hermes-Merkur (Bog ugovine&kolhoji poslanec), Hades-Pluton, Dioniz, **OBLIKOVNA ANALIZA LIK, DELA**: Oblika je zunanji izraz umetnikove ideje, Sestavljajo jo prvine likovnega ustvarjanja:točka, linija, ploskev, prostorska slika, svetloba, barva, **BARVA** je lahko pripomoček za slikanje je svetlobni ki se odhaja od neke določene površine, Mi vidimo samo tisto, kar se odhaja od površine barve, Barve razdelimo: **Kromatični& nekromatični** (pisane ali pester)-To so vse barve razen sivne, črne, bele, ki so nekromatične ali nebarvne, **Tuple** (tumen, sive, oranžne, vijolične, vijolične, modre, modra), **Slikalna delila**: huj, primarne (so tiste, katerimi zmešamo vse ostale barve-umetnik), sekundarne (so tiste, katere dobimo z mešanjem dveh primarnih, zelena, oranžna, vijolična), terciarne (so tiste, ki jih dobimo z nadaljnjim mešanjem), **Komplementarne** h, (nasprotnoje si barve)-zelena&rdetča (sematje, vijolična&rumena, modra&oranžna.

KOMPOZICIJA je barvna&oblikovna ureditev likovnega dela v celoti, Povečajo se linija, ploskev, prostoz, barva&svetloba, Ločimo 2 vrsti komp.kompozicije glede na ploskev& prostoz, Ločimo 5 vrst kompozicij glede na ploskev: **Prostalezevezana**-značilna je za prazgodovino, **Uvedena**-**razpeta**, značilna je za Egiptansko umetnost, Figure so velike na zvisi črti in nastane eva polje sloge, **Simetrična**-značilna je za Sr. Vek, Leva stran je približno enaka desni, **Trikona**-značilna za Renesanso, **Diagonalna**-značilna za Barok, Pojavlja se v kiparstvu&slikarstvu, Kompozicija glede na prostor ali PERSPEKTIVA nastaja v sliki vits prostora oz. reje dimenzije, Poznamo različne vrste perspektive: **Prizma, Zgornja, Sprednja** (linarna ali centralna) je najbolj pomembna za slikar, Razvije se v obdobju Renesance, kot posledica razvoja geometrije, Pri tej perspektivi se stenojo silnice upodobljenih predmetov v eno samo točko-**osredje**, **Svertdolno**-vits prostora se ustavi z izmenjavo zatrenjenih in oveseljenih delov, Barvno-ostari se prostoz z menjavo hladnih&toplih barv, **Brezprostora**-je-perspektiva, ki je ni, **SLIKARSTVO** je ustvarjanje z linij&barvno na neko podlago **Razdelitev**: 1.Delimo glede na podlago oz. na veličost postikane ploskve: Monumentalno (postikovanje velikih površin), Minimalno (pekski, majhni površini), Malo (poslik. Uporabnih predmetov) 2.Deliv glede na vrsto podlage: Stensko, Tabešno (slikanje na les), Slikanje na platno, Slikanje na papir (različne papir, podlage, pergament, papirus) 3.Deliv glede na slikarske tehnike: Tempera, Olje, Akvarel, Freska, Mosaik

STENSKO SLIK (zdno slik.)-Je slikanje na steno, Poznamo 2 tehniki: **FRESKA**-slikanje na sveži apniti omet, Uporabljajo se posebne prašaste barve, Praznamo 2 vrsti freske: **Prava** (na sveži omet), **Neprava**-okostehnika (na suhi omet), Značilnosti freske: Je osebna, slikni potez, Spada v zvrst monumentalnega slikarstva, V njej ne moreno kakšnih posebnih barvnih odtenkov ženskih&kakšnih posebnih podrotnost, Zelo škodi vlaga, če je močna vlaga se odhiti plast, Skodi premoča svetloba-slika zbledi, Za izdelavo uporabljamo 2 pripomočka: Karton je skica v naravni velikosti na nekoliko tršem papirju, Sinopija je skica na predzadnjem ometu v posebni rdeče-rjavi barvi, **MOZAIK**-v sveži omet se vstavljajo steklene kockice-barvni kamni&križlazi liniji, Je zelo počena tehnika, precej dragocena, Mosaik je tem bolj prefinjen, čim manjši so kamenčki, Začel se je razvijati v Mezopotamski umetnosti, v Rimski umeti, pa doseže višek, **TABELNO SLIK**, Je deliv slikarstva glede na podlago, Je slikanje na leseno podlago, Poznamo 2 tehniki: 1.katerimi slikamo na leseno podlago: Tempera, Olje, Tabešno slikar, je prenosljivo, Pomemben sestavni del je okvir, Slike so nastale v **ATELEJH**, Leseno podlago je za slikanje vedno treba pripraviti, To vrsto podlago imen **GRUNDIRANA PODLAGA**, Te tempere so bile sestavljene iz barvnih prah, Sinovih nastopila ali jajčnega beljaka (Kazinski&okolišne tempere), Te tempere niso imele sijaja, zato so čez šli z lakom, Tabešno slik, se je razvilo že v Antiki iz Mumijah ali Fajumskih portretov (v Egiptu so jih slikali na lesene ploščice in jih dodajali mumijskim na obraz), Slikali so jih v posebni tehniki, ki se imen **ENKAVSTIKA**, Pri tej tehniki so mešali barve z voskom, Iz teh portretov se v Vzhodno Evropski umetnosti razvijajo **IKONE** (gr. godbe), Ikona je izraz za upodobitev pravoslavnih svetnikov, ikone stojijo na **IKONOSTASU**-kamniti ali lesen podstavek za ikone, V Zahodno Evropski umetnosti se tabelne slike pojavijo predvsem na oltarjih, Če ima slika prečniča krila-**KRILNI OLTAR**.

OLJNO SLIK, Pripomočki: Čopič, Jopatica, paleta, platno, Vezivo oljne barve je olje, **Lazurni** (prozorni)&**Pastozni** (skripten) nanos, **Abstraktno**-nepredmetna ali neupodobljiva, Oljne barve se ne prelivajo med sabo, zašipjo pa se zelo dolgo, Oljne slike lahko v nedogled popravljamo, Olje s časoma potemni, zaradi tega, ker je čer premazan lak, Zgodovina oljnega slik, **PIKTIKROMACIJA** je postopek, kjer so v Sr. Veku nanašali oljne barve na lesene srednjeveške kipece, za zaščito in slikoviti izgled, Oljno sliko začne leta 1400, Prvič ga uporabi nemški slikar Jan Van Eyck (Arnolfinjeva parva), Najprej so slikali na leseno podlago, kasneje pa na platno, Platno je bilo napeto na leseni podkvir, Slikanje na platno je nadomestilo stensko slikarstvo v Benetkah (freske), Včasih so slikarji sami izdelovali barve, anemo in makrovo olje se najbolj uporablja, Od 19.stol. je izdelava barv industrijska, V 20.stol. pa je oljne barve nadomestili sliki **AKVAREL**-vredene barvice se rečjo v vodo, Pripomočki: Čopič, Podlaga-papir, Sušiljo se hitro, **PIGMENT** je barvni prah, **GUMI ARABIKA** je lepilo iz smole, Že Egipčani so uporabljali akvarel, Pri akvarelu ne uporabljamo bele barve-je ni, Če rabiš belo barvo, daš bel papir in rdeč nanj, Bela ne prekriva, **GVŠ**-akvarel- bela tempera, Stari Egipčani so slikali na papirus, V Sr. Veku so rabili za iluminirane rokopiše, Prvi slikar je bil Altheit Durero-nemški slikar iz 15.stol, Prvi je ustvaril večja dela-predvsem krajine.

6.katera kompozicija je značilna za jamske slike in katera za egiptansko slikarstvo? Za jamske slike je značilna prosta kompozicija, za egiptansko je značilna vodoravna kompozicija, **7.v katero obdobje likovne umetnosti umeščamo črnofiguralni slog?** Opiši njegove lastnosti! Črnofiguralni slog uvrščamo med egijsko umetnost, Za to obdobje so značilni trije slogi za vazo slikarstvo: Geometrijsko (amfora 7.stol.) črnofiguralni slog (Dioniz v čolnu 540prn.) rdečefiguralni slog (Odiseje 490 prn.), značilna je vaza s hobotnico, **Lazurni nanos** (barvni nanos lahko je tanek ali prosojen pri oljnjem slikarstvu)

6.katera kompozicija je značilna za jamske slike in katera za egiptansko slikarstvo? Za jamske slike je značilna prosta kompozicija, za egiptansko je značilna vodoravna kompozicija, **7.v katero obdobje likovne umetnosti umeščamo črnofiguralni slog?** Opiši njegove lastnosti! Črnofiguralni slog uvrščamo med egijsko umetnost, Za to obdobje so značilni trije slogi za vazo slikarstvo: Geometrijsko (amfora 7.stol.) črnofiguralni slog (Dioniz v čolnu 540prn.) rdečefiguralni slog (Odiseje 490 prn.), značilna je vaza s hobotnico, **Lazurni nanos** (barvni nanos lahko je tanek ali prosojen pri oljnjem slikarstvu)